

ՏԱԽԻԼ ԻՅԵ

ԻԶՄԻՐ ՖԵԼԱՔԼԹԻ

Մեղգրիւր ֆէւաքէթ հագգընտա ,
իզմիրտէն լէվընթ չէրըտա աթիտէ-
քի թափսլլի մաւիւմաթլար պիտի-
րիւմիշ տիր :

Բազար կրկնիւ արշամբն սաաթ 10
ունտա, տէնիգ գըբըսընտա վագը օ-
լուպ, գագըգ իւզէրինէ պինա օլուն-
մուշ Դաֆէ Գիվօթօ, գիր ճամպա-
գուծբանեապը թարաֆընտան վիրիլէն
պիր օեուեն հէնկեամբնտա, պիրտէն
պիրէ եզգըլտը: Դահվէտի, 108 պիրէթ
սաթմըլմ տէր, ֆագաթ, գուրթա-
րըան ատամյարըն թասօիգինէ նէ-
գադէն, գահվէտէ 200 քիշի վար իվիլ
պուռնարտան չօղու ֆտգըր քիմէանէ-
լէր, վէ պիրգաշ Միւսուլիման վէ միւլթէ
պէր ֆամիլիեաան տէլիգանլըար իտի:
Սաաթ 10 աա մուսիթէթէնկիզ չաթըը-
տըար իշիտիլտի, վէ պէշ տագըգա-
աքաֆընտա ֆիվօթօ գահվէտի թէքիլ
սուրէթտէ եզգըլտը: Դաբու էօնին-
տէ պուլունան վէ սաեբըտ չօղուգ օլ-
մաեան ատամյար գաշտըլար:

Գաղըւարը քէնտիւնէրնիս բէնճէրէլէր-
տէն տէնիզէ աթըպ գուրթուլտուլար:
Գեաֆֆէյի գաեբգճըւար, տիկէր սե-
ֆիլէրն գուրթարմագ իշին տէօրթ
թարաֆտան գօշուպ կէտիւնէր, վէ չօգ-
շայլէթ իթտիւնէր իսէ տէ, պիր շէյի
տէմէտիւնէր, իզմիր վալիսի Սիւրէյե
բաշա, բօլիս մէմուրու իպրահիմաղա,
վէ գապլթիսէ գօմանտանթիւնի պէյ,
անիտէ եէթիշիպ, տէնիզէ տիւշնէ-
րն գուրթարմաեա ապ ու իգտամ իյ-
լէտիւնէր, Տէնիզէ տիւշն սէֆիլէրն
պաղըրշըպ չաղըրմալարը մէքս իլէ,
օրթաւըղա տէրն պիր սուսուգ հիւքմ
իտիլմէսի կէօրիւտիւքտէ, շէվալաւ-
լարն պօղուլմուշ օլտուգլարը ուն-
շըւար, Գաթօյիք վէ Ռուս սէրբիտգ-
պուլարը էրքէնտէն գօշուպ կէտիւնէր,
Տիւն սապահ, բըլթըմ գուլմանեաթը-
նէն, Եիւք գալտըրան մաքիւնաթ իլէ,
Էթըլան գահվէնին չաթըսը Եօգլար
գալտըրըւթը, Նաշէլէրի պուլմագ իշին
էօթէ պէրի աբաշթըրանլարն հաւիլի
կէօրէնին եիւրէյի բարն բարշէ օլուր
իտի, ճամպաղարն նաշէլէրի, Ռու-
պլարը հէնուգ իւզըրէրնտէ օլտու-
ղու հալտէ, տէնիզտէն չըգաթըւար
Ֆեաֆֆէյի նաշէլէր, ճան չէքիշտիւք

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՍԷՖԻԼԼԵՐԻ

ՊԱՍԸ ԷՎՎԵԼ

2

ՖԲԻԼԵՕԶ ՏԻԻԴԱՍԸ,

(Ծանոթում է նաև 2009 թվականի նոյեմբերի 1-ին
պաշտոնապես)

Մերդումս պիր դօնադա մէ իւրում թճի-
ւէրէ մաւր յառաջըս հ' շնորհ ահաբա, Բթ-
թ իյի գաւաւրմաղլըլը, տէրիւհտէ իտէրէ
սէփիլ հիւնէլէր ինի մէրդումս իլէ ինէրիւր
հի կիպի, ի յայա ու սխաւէ ինէ տաթի
մէրդումս իյի հիւտա մէնտ զըմաղլըլը միւ-
րատ իյնմէքոս իտի - հէրչի երլանապը
թիւլէր Բթթի, հիւ պիր մումանաթի
իպար իթ մէքաիլի, մէրդումս զօնաղլ-
նա իկիթիլ իտի, էաթի, մէրդումս պո-
թէպէտաիլիւ էաթի քիշտույէ բէր ամա-
յիպ սուրէթտէ հիօրիւնմէքոս իտի իտէ-
տէ, Դօրիւ ու տաթի ապուրի մէրթկպէ սիլ-
մէքաթ յառաջըս իտի, պէլթի նապա սունա
թօղսըր զօրդաւստուն մէ պիլի, սպա պիր
ճիւքէհէ հէրի պէհաթ իթմէմիլ իտի: Վէ,

էրկինեմէ սինիւրէրի չէ քիւմիշ օլտուզուռն տան չէ քիւիպ պիւզիւմիւշ իտի ։ ի քիէ օլիւ արապատը , աիւնքի կիւն սապահտան աիշամա գատար , խասթա խանէրէն նաշէ թաշըտըլար , 50սի Բոււմ խասթախանէսինէ , վէ 11ի Գաթօլիք խասթախանէսինէ կէօթիւրիւտիւ Բոււմ խասթախանէսինէ կէօթիւրիւկէն 50 նաշէրտէն 28ի , վէ Գաթօլիք խասթախանէսինէ կէօթիւրիւկէն 11 նաշէտէն 30ու , սահիպլէրի թարափնետուն իսթէնիւիպ ալընտը , Տաւլըճլար , սահահտան աիշամա գատար չալըշըպ , տաքըքք ատուն պիւր տէնիդտէն Էէնի պիւր նաշէ չըգարըլար խտի , Պու սապահտար խտի , տէնիդին ալթը արաւթըրըլապ 20 նաշէ սահահ չըգարըլտը , Շիւտիյէ գատար հէքսի 81 նաշէ պուլունտու ֆագալէ , տէնիդտէ սահահ 50տէն զիւեատէ նաշէ վար տըր տէյի զանն օլուշուր :

Պիր ինկիլիզի դարձան, իբրև Միւս-
լիման թիւճաւոր, միւթէպէր ֆամիլ-
եառան պիր տէլիգանլը, պիր իթալ-
եալը գարտան, պիր թէլէկրաֆ մէմու-
րու, վէ պիր գալ թիւճաւոր խատէմէ-
լէրի, պօղոլպանլարքն իյինտէ տիրլէր:

Հէր քէստէ պիր եիւրէք գըրկընը-
ղը վար; Գազինօռա վիրիէճէք օյան
պալօ թէէսիր օլունտու; Գազըդ իւ-
գէրինտէ պինա օլունմուղ սաիր գաճ-
վէէրէ կիթմէք, ըօրիս թարափընտան
եասագ իտիտի; Պիր ատամ գուրթա-
ըլլաք, ֆագաթ, պունուն տա տիրի
թուլուլտու:

Ճամպազ գումբանեսարը, Յիւ դատընէն
օլտուզու հալաէ 7 քիշիտէն միւրէք-
քէպ իտի: Իալընըզ պու գատընլար-
տան պիրիսի գուրթարլուտը: Հիւքիւ-
մէթ, դահլէնին սահիպլինի շէտիտէն
միւնաթաթ գըլաճագ տըր, չիւնքի
վաղթինտէ քէնտիսինէ խապէր վիրիւ-
տիքաէ: ասլա գուլագ ասմաթշ տըր:

ՍՈՒՍԱՄ ԻՆՏԵՐՆԵՏԻ ՀԱՐԷՔԻԹԻ
ԱՐԶ

Սուսանա՝ ճեզիրեան տէն, մոհը հա-
լին Յիւթարիսին իւէ, Բզմիրն նամ
Բու՛մ զտղէթասընա եղբըլմը՝ օյանն
պիր մէթմուպ, ճեզիրէյի մէզքիրտէն
վուգու պուլան հարէքթի արգ հագ-
գընտա աթիտէքի թափսիլի մալի-
մաթլարը վիրմիշ տիր: Ղայէթլէ շիտ
տէթլի օյան իյք հարէքթի արգ սա:

միջոցում: Կիր զ աչ հիւնտն ալրու եւ
նընտա պուրունարագ, պիւրիքտի: Ետա
մագտա, վէ հէր քէս թարափորտան, արւ
դանըն սիւղդարտադ տէ վի: Գապուլ օրուն
մագտա, վէ միջոցումուն միս ինկչարը մա
ղամընտա թմարմագտա խոր:

Դործ կիճէլերի, եւս պիր պալտան վ
եախոտ սայիր պիր տէյր եէրինտէն դ
նադա տէօնտիկիւնտէ, սայ բի հէր աէֆա
սընտա մէրդուէյի, ուեանըզ օլարազ
քէնտուէ պէքլիմքտէ պուլմադտա խո

զէ օր դադարեմ, պաշտա տէ՛րֆայար մի.
 սկիւռ, մեղգումէ՛յ, քէնտի իւլլորինտ
 հասը օրան թէ՛նտարլլէրի նազլ իտիւլ, վի
 իւսիտը ընիի սկիւտրմլքտէ, վէ եէնի կի
 ըրիւլ չըքմաւտ պաշտտորը՝ ճէմլլյլթլթլրտ
 կէօրմէտէ՛ն պաշտտորու տարաթի ու ին
 լիլլլլլաթլը, քէմալի չվլլ ու զարլլէթ իւզ
 ըէ՛ նազլ իլլմլքտէ իտիւլ :

Զօր տէ՛փա միաբեռոյ՜մէ՛լքի իշնոտէ՛
Տիւրհամ տիւրհասաբննր խմբի կէջմբոյ՜
Վի մկրդում զվժալլը հոխնտար իսէ՛, կիւն
տէն կիւնէ՛ Ծօրո՛վն ի միւր իւղքի ինն՛ տոն
հա կիւնտէ՛ չիւրբ ի թմբոյ՜ պուրնաւոր
ղա կիւղի, քէնա՛ր զարալի իւղքի՛ն տախ
թէ՛կտար ի թմբոյ՜ օլոն պղր ալնողա մէն
դարբ տիւնի, մի՛թանէ՛ք իւղբէ՛ թէ՛մաշա իյ
լմէ՛քտէ՛ խաի էսէ՛ տէ՛, գիեառոյ՜սլի տա
խի էսէ՛ք ի թմբոյ՜ խաի, չիւնքի՛, Ծօր
հողօղիտա տէրքեար օլոն աշուրի մէր

պահճէն սաաթ պիրինտէ վուգու պուլու-տու, սոնրատան, եիւզ տէօրթ քէրէ հարէքթի արդ տահա հիսա օլունուպ, պունլարտան տէօրտիւ պէշի, չօգ շիտ-տէթլի վէ թէհտիտավէր սուրէթտէ վագք օլմուշ տուր: Տիւնտէն պէրու, չէհրին էհալիսի, խանէլէրինի թէրք պիրլէ, եէր ալթը իղպէլէրէ չէքիւ-մէքտէ տիր, վտթթէյ քէօյլինտէ, պիր գաշ էսկի խանէ եքքլտը, քա-րիէէյի մէգքիւրտէ, պու սաաթտա ապա ինսան գալմամըշ տըր, չիւնքի, քեաֆֆէյի էհալի, ալըպ եւրիւյիւ լիւրմիշ վէ ճիվարարտա վագք օլան օվատա -էօթէ պէրի տաղըլմըշ տըր, պունլար, օվատա գալմըշտ տըր: Ճէ-զիրէնին մահէլլի մէրքէզինտէ իսքեան իտէն էհալիին հալի տախի, աղ աճը-նաճագ հալ տէյլի տիր, չէօյլէ քի, իզպիր ալթլարընտա, վէ եէր ալթթ իղպիրէտէ պարընմըշ օլան բէք աղ ֆափլեալարը տախիյի հիսապ իթմէ-տիկիմիդ հտտէ, պագք գալանլար, օվանըն օրթատընտա եաթմագտա օ-լուպ, եաղմուրա, վէ չէտիտ իւղիեա-րա գարը մուհաֆաղա օլունմամըշտ տըր:

Մատրագւմ հաղթել էր, մէշքեր
մուսիպէթլու վագաւը տուեալ տույ-
մազ, էհալինին հալի վէ իծթեհաճա-
թը, վէ պուսլարա մուսվէնէթ իյէ-
մէք իչին, զաթէն նէ թէտպիր իթ-
թիլազ ուլունմուշ ումասը հազգընտա-
քէնտուէրէ մալիւմաթ վիրմէլերի զըմ-
նընտա, ճէղրէթի մէգքիւրուն մահէլ-
լի հիւքիւմէթլերինէ թէլ չէքմիշ տիր-
Միւլաբիլէյ հազրէթլերի թարաֆըն-
տան չէքիլէն Եննի պիր թէլէկրաֆ-
պիր թազըմ չատըրլար կէօնտէրիտի-
կինի, վէ էհալինին սէլումէթլինէ քէ-
մալի տիգզաթլէ չալըյմալարընը, հիւ-
քիւմէթի մահէլլիկէլէրէ էմր ու թէն-
պին պուսլարմուլլար տըր :

Իշ պուռ մէքթուաւու երգաւորքմ վա-
գքթ, տէր մէգքիւր դազէթանըն մուխ-
պիւրի, հարէքթի արդ հուլէա տէվամ
իթմէքտէ տիր, չէօյլէ քի, իւզէրիմէ
պիր գօրգու կէլմէեէ պաշլամըշ տըր,
չիւնքի հէր ալէամէթ կէօսթէրիր քի
աթէշֆիշան պիր տաղ իւզէրինտէ պու-
լունմագուսերգ :

Տիւնտէն պէրու, գօրգումուզ տէֆ
օլմահա պաշլամաք իտի. ֆագաթ, կի-
ճէ եարթսընտա հարէքէթի արզ եէ-

Թէ՛նդէ՛ մուհապպէ՛թ ինտէ՛ն վէ՛ խալխալ՛թ ին-
տէ՛ն նաշի՛, եսվաշ՛ եսվաշ՛ պիր ին՛վի գոր-
դուեա ի՛րրի՛քթ ար օյմադ տա խտի՛ վէ՛ հօյլէ՛
թի՛ն Թէ՛ն՛վաշէ՛ն քէ՛նտուգ՛ գուրթ արամազ
նի՛ն յէ՛թ յիլէ՛, մկրտնէ՛ պիր թարիդ՛ թուրթ՛
մադ լըղա գարաթ՛ վիրմիլ խտի՛:

իտիւ, պիտ կիւն սապահաւանքն, եկնի
 օրիւ անքն գարշըրնա չըգար, վէ մէրդ ու
 մուշ, քէնտի վէճէսխեալ տէքնար օւանիւ
 սօրըտիւրօւքն ից իցթ իրապի դալլ չսնր-
 չէրնի ի ի օրէրէք, թէ անճիւլ ի թմէքտէ օւ-
 մասըն կէ օրտիւքն,

—Ասում թէ անձնւպ վէ ի ն թ ճայիպ տէ-
յիւ տիր, տոթոում տէր մէրդ ումէ, չին-
քի սրադւս պիր ոչ տէր ուրմեքու, իլլա սրու
կիւնէ չօք աւելինմիւրում տէր, վէ պիւ-
յիւք պիր իշէ տէ գարաւ վիրմիւրմ տէր:

—Նե՛ս, իմ/չ մե/գրեւր զարարընըլ, տւր
Ժօրք հարեհեթ իւզըէ ալի՛ իւսթ ուրաղ
—Պաւրաւանս կիթմլըլիէ զսուար վիր-
աւե՛ս:

— Սի^օդ մի, ֆիթթի :

— Էվլիթ պէն, յօրք :

— Պէնի թէ^օբ մի իթմէք խթի կրտինկ :

— Նէ չարէ, Եյլէ իզթիլս իթմէքս :

— 11. ճայլալ, ալու դառնար սենէլլրի ոչ
 թաւէթ իւզրէ կէչիրտիքտէն սօնրտ, թա
 մաւի զէնկէն օլտւալ, սէնին իզպալ ու սէ
 տէթի հալկնի մուճիւ օլմալլըլա միւզ

նիտեն պաշլաներպ, սապահնն ալ լծ բար-
նա գատար լծ քարալանտը, Մեղքերի-
հարեքեթի արդ պիւ լծիւն ճեղիրէտե
վագը օլմահերպ, իլլա Գօ լծ զի պատան
պաշլաներադ, Բագօն տառն գատար
տենիդ գբերսը իւզէրինտէ մահտուտ
գալմըջ տըր : Պիր չօգ մահէլլտէ եհ-
րին ալ լծնտան զօրգու վիրիճի սէս-
լէր իշիտիվմէքտէ տիր :

Պալէստինացի հալածախնդիր, թէմէկ-
րաֆլա ալընան խապէրէր տէն էսկի-
տիր: Էն շխտէթլի հարէքէթի արը-
եանի պիւլիք խասարաթը մուհի օ-
լան հարէքէթի արզլար, մահը հալին
Դսինտէ վուգու պուլմուշ տուր: Օն-
տան պէրու, թէմէկրաֆ, հէնխտէն
հալէքէթի արզ վագը օլտուղունու
պիւլիրսթմիշ տիր, պու խուսուս էօլը-
մէմուլ իթտիրը քի, ճէշիրէյի մէզ-
քիւր էհալխիս, պու կիւնքը կիւն պիւ-
ազ հալը սիւքիւնէթտէ տիրքէր:

(Bulpp)

ՖԸՐԱՆԻՑ ԲԱՇԱՆԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Պէյրուժտան աւընան պիր թէկէկ
բաֆ, ճէպէկէ Լիպնան միւթէսարբը
ֆը ֆըրանքօ բաշանըն, խալէ վագըթ-
տան պէրու միւպթէյա օլմուշ օլտու-
ղու խասթալըգ տան գուրթուլամանա-
րագ, իշ պու բազար իրթէսի ախշամը
սը ազմի տարի պագա իթմիշ օլտու-
ղունու պիտիրմիշ տիր :

— Հիւքիւմէթի սէնիյէ, թունա իշլին
թօր չէքէր տէօրթ բարէ տուպա ին.
շասը իշին պիր ինկիլիք էվի էլէ մու-
խապէրաթա կիրիյմիշ տիր :

— Թիւթիւն րէժիսիւնին, իտարէլի
ճէտիտէն տէլփրինտէն սօնրա, եւ վ
միյէ հասըլաթը, մէսարիֆէր չըգտըլ-
տան սօնրա, պէշ երիզ լիրաեա պա
լիդ օլտուղու կէջէնտէ պէեան օլուն
մուշ իտի: Մուալիսարէն, ալընան
մալլումաթա կէօրէ, հասըլաթը մէզ
քիւրէ, կիւնտէն կիւնէ արթմազտա
վէ վարիտաթը խալիսէ, հէման պլ
լուրա բատտէրէրէն վարմազտա օ
լուպ, եազընտա, տահա զիեատէ
արթաճադը մէմուլի Գապիտէն տիր

—Պոլնառան պէշ սենէ մուգատտէմ
Դսքի Ալի փաշա ճամբի շերֆինին մի-
նարէսի, ըրիզկտարըն չիտտէթ ինտէն-
նաչի երզլաբըն ճիհէթլէ, պոլնառան
իքի ալ էլվէլ, թամիրինէ միւպաշէ
ըթ օլունմուշ վէ արիֆէտէն օն կրն-

Թէտիր օլտուղում հալտէ , սէն տէ սէն
Թէ՛ ըք մի իթ մէք իաթէրսին :

— Իշթէ՛ ասորը պէնիմ խէմփ ու էնտիշէ՛ մի մուծիպ օլան տա, օ սիպէն մալիք օլ տուգունուգ ից տալ ու սի ումէ կէնիկ, տիգ

—Նէ՛ տիմէ՛, խմի՛ տիկինի՛դի ա՛նլտեա՛
մա՛նօրո՛ւմ։

—Ժօրով, հիշելի արէն սիւղէ, պէպէտ
պարտէն պիրե՛ն նայիկի իւնիան զէ իդ պա-
օլաւնըլուն սէպէպինն ասուս սիւսու իյլէն
տիմ, զէ արւա տէ մէգքիւր էրարար պան-
ֆաշ իթմէլքիկի միւսնասիւ պի օրմէտինիւ
լսքին, պու դաստար չարուդ սուրէթու
զէ պու դաստար թէքմիլ պիր թէպէտաիւ
լսթ, հաքդլընըրդու պանս էնտիշէ վիրմու
տէ տիր- պիր վաղըթմասն արուս, սիկի
թէճէլլինիւլ քսամիլն պիր տիւսանըլ հալ
տէ կէ օրմէքտէ, զէ նայիլ օլտուզուսուդ չո
տէլլէթ ու իդպուս հիւպի, պիրտէն պիր
տիրն պիր պիւլլիւք տէլսահ ուզրահահա
յընըրդ չիւրհէ խլիմէքտիյիւ

—Պոռ գորգուլարները պիտեան չէյն տիրելէր: Քեթիթիւ, աչք Ժորժ հարարթիթլ պիր սէպլէնիւ իւլ, օլ պապոթէ սիդէ քէն մայ սէպլէնէ կննկնթիլ կարգալ իտէպիլիէնէ կիտ իշին, քէնտիտիլ պարթիթլ առաւ իտէ ըմ, վէ շիմտիլէ գառաւ սիդէ իւնիւնս չէօթլթիտ հաղ գընտաւ պիր չէյ սէ շլէմէն տիլիտիտ, պիւս սէպլս օրտուրալ, իւլ աղըր . . . սէպլս պիր վար տիր, լաքին . . .

Պատկերացնող օրոտուսանտա տախի, եկնի
սիւսթի ալալարը արթըրըլաճազ տըրո,
վէհաաըլ, Ալմանեանն թօրարընա,
ալթը պաթարեա իւսվէ օլունաճազ
տըր :

Տէմիր եօլար ինչաթը իչին, կէ-
չէնէրտէ, Բրուսիանըն մէպուսան գա-
մարաբնտան թալապ օլունան իսթիգ-
լազըն, եկնի իմքէրաթօրլուգտա կէօ-
րիւմէքտէ օլան ասքէրի թէտարիք-
եաթ իլէ մինասիպէթի օլտուղունտան
նազարը տիգգաթը ճէպ իթսէ սէգա
տըր :

Եկնի տէմիր եօլ խաթթարը խի-
թամքէր օլտուգտա, հարպիեէ նէ-
գարէթի, տիւլէնին թօրաղը իւզէ-
րինէ հիւճու մէ եալտա, վաթանը
մուհափազա իթմէք իչին, իսթէտիլի
գաւտար ասքէր, թօր վէ սայրի լէվա-
գիմաթը իլէ պէրապէր, ազ վազըթ-
տա իսթէտիլի մահէլէ նազը իտէպի-
լէճէք տըր :

ԱԼՄԱՆԵԱ ՂԱԶԷԱԼԱՐԸՆԸ, ՊՐԱՆ-
ՍԱ ԲՈՒՀԱՊԱՆԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՕԼԱՆ
ԷՖԵՍՈՐԸ

Նուվէլ հազէթ տը Միւլիուզ նամ
Ալմանեա զազէթասը, միլլէթ սիւպ-
եաճընն թէրպիեթսի մէսէլէսինտէն
պահա իլլէտիլի սըրաւա, Մ. տը Պիգ-
մարգըն, Պրանսա ըուհպանընա շէրէֆ
կէթիլիլի սուրէթտէ պէեան իթմիլ օլ-
տուղու էֆքէարը, չու վէճհ իլէ պիլ-
տիլմիլ տըր :

Բրէնա տը Պիգմարգ, մէքթէպէրին
մուսիլէնէսի հազըլընտա ճարի օլան
գանուն մինասիպէթի իլէ, Ալմանեա
նըն գաթօլիք ըուհպանընտան էքսէ-
րիսինին, միլլէթ սուլլուսու, վէ վա-
թանքէրպէրիք ճէհէթլէրի իլէ, Պը-
րանսըլ ըուհպանընտան աշաղը օլտու-
ղունու պիլտիլմիլ տըր : Պաղը Ալման-
եա ըուհպանընա, վաթանընըն ին-
քեար իտէրէք, տիւլէնէ հիւսնի թէ-
վէճհիւհ կէօթլէրմէյի, միլլէթլէրի-
նին միւզմէհալ օլմասընը տըրու իլլէ-
մէյի, վէ միլլէթ պէյնինտէ իթթիֆազ-
սըղլըք ու նիֆազ թօլսուլարը պը-
րապմաթը, քէնտի լիեադաթլարընա
եէտիլմիլ տըր :

Պիգ զանն իթմէյիք քի Պրանսա
ըուհպանընը իչինտէ պուլունսուն թէք
պիլը ըուհպան քի 1870 սեպտեմբեր է
հիւքիւմէթինի, եանի ճիւմհուրիեթի
գապուլ իթսին, քեաֆֆէսի տէ, հիւ-
քիւմէթի միւսթադիլէ թարաֆտարը
օլուպ, էկէր թէրէտտիւտ կէօթլէրէ-
ճէք պիլը նօգթալարը վար իսէ, օ տա,
իմքէրաթօրլուգտա մու, եօգտա, Պուր-
պօն սիւսիլէսինտէն պիլիսինին սանտա-
լիլի հիւքիւմէթէ կէչմէսի թարաֆընը
թուլալըմ տէյի թէրէտտիւտ իտէ-
պիլիլէր : Հալ պու քի, Պրանսանըն
ըուհպան թաղըմը, ասլա, տիւլէն ի-
լէ տօթ Օլմաթըլ տըր, էֆքէարը
ամմէ հէր գանդի թարաֆտա օլա,
քէնտիլէր, վաթանը, հէր շէյտէն իս-
թիւն թուլալար, Նասըլ քի մալիւմ
տիւր, Պրանսա տա քէօյ բաբալարը,
միւքիւմ մէրթէպէ, եէրլի օրտուսունա
խաթմէթ իտէրլէր, վէ հէր վէճհ իլէ,
տիւլէնէ գարար վիլմէեէ չուլըլըլար
իտի, քեաֆֆէսի տէ, ճիւմհուրիեթի
նալթ զօրլուր, ֆազաթ, պուսուն
իլէ պէրապէր, ծա ինքմէթ իտէրլէր
իտի, Նամպէթլաթն օրտուլարը իչին-
տէ, ճէնուպուէն էստալէն իսլաֆաթ թա-
լապ իտէն թապուրլարը եանընտա,
ճարէթիլի պէօլիւքլէրի, վէ բաբանըն
գուլալ ասքէրլէրի կէօրիւլմիլ տիւր,
Պուրպօն թարաֆտարը օլան ասըլա-

տէկեանլար, հէր նէ գաւտար ճիւմ-
հուրիեթի տէն խօշանմաղար իտի իսէ
տէ, տիւլարը տիւլմէնի կէօրէրէք,
պուղը ու պապէթլէրինի օնա գարը
չէվիլմիլ տիւր :

Ֆէլաքէթ իչինտէլիեադաթլէր տէն
պըրադմաթ, տիւլմէն օրտուլարընա
վաթանքէրվէրիլք գալգանը իլէ գարը
չըքմաք, հէր քէս մէյուսիլէթէ տիւ-
լար օլտուղու սըրաւա իւմիտար օլ-
մաթ, եիւրէքտէ օլմաթըլը հալտէ,
հիւտէյիլ իսէ աղըլ իլէ էմիլիեթ կէօ-
թէրմէք, իլլէթ Պըրանսըլ բիսքուպու-
լարը իւզէրինտէ կէօրիւլէն պու խա-
սէլէր, տայրիմա շէրէֆլէրինի մուճիպ
օլմաթ տըր :

Օրտուլարըմըլ հէնուզ մուհարէպէ-
տէ իքէն, պիլ ազ, Ալմանեա բիսքու-
պուլարը, տալիլտէ իմքէրաթօրլուգ
տիւլմէնլէրինի թահիլիլ իտէրլէր իտի,
իմքէրաթօր իլէ հիւքիւմէթ, վէրալլ-
տան ալմաթլէրինտէ, եէնի պիլ խա-
սիմ պուլտուլար, պու խաթիմ պիլտէն
պիլրէ գուհուր իթմիլ, վէ հէմաէ քէնտի
ասըլ թէպաւաթնտան իտի, վէ մէքլէր
խաթիմին էլինէ սիւհ Վիլիէնտէ, եա-
լընըլ Բօմաեա իթմաթ իտէր վէ եէնի
պիլը հիւքիւմէթին տիւլմէնին իսթէ-
եէնլէրին թարաֆընը թուլալար պիլը
ըուհպան թաղըմը օլմաթ տըր :

—Մ. թիլէրին, մէգհէյիք այլն ու
ատէթլէրէ աշինա օլմաթըլը հազըլըն-
տա, Բուրիէ տը Պիլսալէ նամ զազէ-
թանն մուսիլիլ, մէքլէր զազէթա-
եա, տէյիլ եալընըլ լարիսիլալարը,
իլլա մէգհէպիլը աւալարը տալիլ
կիւլտիլրէճէք օլան թիլտէքի ֆըք-
րաեթ եազմըլ տըր :

—Մ. թիլէրին մէգհէյիք այլն ու ա-
տէթլէրէ աշինա օլմաթըլը պիլը գալ
տէֆա սիլէ եազմըլ վէ հաթթա, պիլը
խաչ չըքարմաք զիլէ պիլմէք օլտու-
ղունու գանըմտա սիլէ պիլտիլմիլ
տիլը, Պու տէտիլիլ թապտիլ իթմէք
իլին, պիլը հիւքիւմէ նազը իտէյիմ :

Մէքլէր իթմէքիլ թէճէթիլէ պաշ-
լաեաճաղը հէնկեամտա, վէրալլ-
տաքի գալէա քիլիսէսինտէ տուալէր
օգուստուղու վազըլ, միւլարիլէյի
ճիւմհուրիեթի ըէյիլ, քիլիսէեէ կիւ-
տիլիլտէ, քէնտի մէմուրիեթիլէն լա-
եքք օլտուղու պիլը սուրէթլէ գապուլ
օլունմիլ տըր : Միւլարիլէյի քիլիսէ
գաթուստուղուն իլէրի կիւմէքտէն էվ-
վէլ, քիլիսէ րահիպլէրիտէն պիլիլ, է-
լինտէ օրհնալ չուր պուլունտուղու
հալտէ, գաթուտա տուրալաք, Մ. թի-
լէր քիլիսէեէ կիւտիլիլտէ, միւլարի-
լէյի թապտիլ իլլէմիլ տիլը :

Մ. թիլէր, աւաթիլ իւզըն եալընըլ
բարմաղլարընը մէքլէր սուտա ըալ-
տաճաք եէրտէ, սուհու գապըլլա պէ-
րապէր մէքլու մրահիլին էլինտէն ա-
լարաք, պաշլար սաղընա սուրնա խաչ-
վարի սէրմէյի, վէ պէօլլէճէ սուհու
պիլթիլթիլտէն սոնրա, արգաթընա
տէօնէր վէ Մ. իլլէվի նամ քիլիսէյի
կէօրիւպ սուհուն գապըլը մէրգուսա
թէյիլմիլ տէր : Մ. կիլէվի, Մ. թիլէր-
տէն զիեաեէ քիլիսէճէ այլն ու աւաթիլ-
լէրէ աշինա տէյիլ իսէ տէ, միւլարի-
լէյի հիւքիւմէ թալալ ըէտտ իթմէք
նիլլէթիլլէ, սուհուն գապըլը ալըր, վէ
ֆապաթ նէրէեէ կէօթլէրէճէլինի պիլ-
մէտիլիլտէն, սուհուն գապըլ էլինտէ
օլտուղու հալտէ, միւլարիլլէյի սու-
գաթընտան կիլտէր, վէ ուսուլէթլէ
քէնտի սանտալիլէսինին ալըլընա վալ
իլլէր, վէ իրթէսի կիւնիւ քիլիսէ խա-
տէմէսի մէքլէր գապըլ պիլը չօք արա-
թըլտան սոնրա կիւն իլէ պուլապիլիլ :

—Իլլէյի նամ զազէթանըն պիլը ալ միւտ-
տէթլէ սօգաղլարտա սաթըլմաթալ
իլին, չու ալթիտէքի էմիլնամէ մէքլէր
զազէթանըն սահիպ իմթիլեազընա կէօն-
տէրիլմիլ տիլը :

Բարիս 25 յունիւլ. 1873
Էրէլօ զազէթասը, յունիւլ. 16 թա-
րիլիլ նիւսիլսէսինտէ, էտէպէ վէ ազ-
մի տարի պազա իթմիլ օլան զէվաթա
լաեթք օլտուղու հիւքիւմէթէ գարըլ պիլը
պահա եազմըլ օլտուղունտան, 1849
օգոստոս 9 գարարնամէսի ահքեմաթն-
ճա, թարիլիլ իլանտէն իթիլալաթն,
պիլը ալ միւտտէթլէ սօգաղլարտա սա-
թըլմաթ մէն օլմալ օլտուղու, տալիլ-
լիլէն նէգարէթ ճէլիլէսի ճանիպիլտէն
մէքլէր զազէթանըն սահիպ իմթի-
եազընա թէպիլլի գըլընմըլ տըր :

Բարիս վալիսի
(իմգա)
ՏԸ ԼԱՍՏԻՐՈԼ

ԽԱՐԻՃԻՅԻ

Պրանսա վէ Ալմանեա մուհարէպէսի
խիլթամ պուլալը պիլը չօք վազըթ-
տան պէրու, Ալմանեա իլէ Բուսիա
պէյնինտէ հիւքիւմէթլէր տալիլ, պու իլ-
պի կէօրիւնէն իթթիֆազ, իլլէրուտէ
տալիլ պազը գալաճաք մը տէյի չօք-
լար սիւս իթմէքտէ տիլլէր :

Մէքլէր իթմէք մուհազմ տէվլէթ-
լէրին, պիլըպիլլէրի հազըլընտա իճրա
իտէճէք պօրճլարը վար տըր, նասըլ-
քի, պաշլընա, չու սոն եիլմիլ ոէնէ
գարիլթնտա վուգու պուլան բօլիլթի-
գաճա վազալար, պու սէօլլէտիլիլմի-
լի թաստիլ իթմէքտէ տիլլէր : Գը-
րմ մուհարէպէսինտէ Բրուսիանըն,
խալիլսալըլընտան նաչի, պիլ թարաֆ
տուրմաթ, լէհիլթան խեանըլ հէն-
կեամէնտա, Բուսիա ֆալիլտէլի սու-
րէթտէ տալիլալմաթ, 1866 վէ 1870-71
սէնէլէրի մուհարէպէլէրի վազթիլտէ,
Բուսիանըն մանէվի սուրէթտէ մու-
վէնէթ իթմէսի, սոն մուհարէպէ սա-
եէսինտէ, վէ պիլը սուրէթլէ, Ալման-
եանըն հիւքիւմէսի իլէ օլարաք, Բարիս
ահտնամէսինին պաշլընա պէնտլէրին-
տէն պիլիլսինի ֆէսիլ իտիլմէսի, վէլ-
հասըլ, Բրուսիա վէ Ալմանեա հիւքիւմ-
տարարը պէյնինտէ մէվճուտ օլան
խաթմըլք պաղլարը, էօլլէ կէօթլէ-
րիլլէր քի պուլունտան իչ պու իթթի-
ֆազը պիլը չօք վազըլթ տաճա թէվաթ
իտէպիլլիլ տէյի :

Մ. Պիլմարգ, եազընտա, Ալմանեա
պիլիլիլին թէքմիլ սուրէթտէ պաշա
չըքարմաք իչին, Էվրօպա տա քէնտի-
սինէ գուլլէթլի միւլթթէֆիք բէյտա
իթմէլի, վէ պուլուն նէթիլմէսի օլա-
րաք, պիլը մուհարէպէ տահա վուգու
պուլալը տըր : Մ. տը Պիլմարգ, Բու-
սիանը քէնտիլին միւլթթէֆիք ալմաթ
իսթէտիլիլտէ, հիւքիւմէթի մէքլէր
մուսիլլէթ իթմէեէ թէրէտտիլտէ կէօ-
թէրմէք տէյի զանն իտէրիլ, ֆապաթ
պու մուսիլլէթէ գարըլըք տա, իհ-
թիլալտէն օլտուղու իւզըլէ, Ալմաթը-
րիանըն խարապ իտիլմէսինի, վէ մէք-
լիլ իմքէրաթօրլուգտան վէ թիւրքի-
աւաթ պաղը եէրլէր վիլիլմէսինի թա-
լապ իտէճէք տիլը :

Ալմանեա քէնտի միւլթթէֆիլիլին
իչ պու թէքիլիլին գապուլ իտէմէպէ-
լիք իտէմէք իմտի, ֆարըլ իտէլիլմիլ քի
մէքլէր իթիլմէսինի օլտուղու իւզըլէ
մուլթթէք սուրէթտէ պուլունտա գարըլ
չըքարմաճաղարը էնկէլլէրի եէնէպիլ-
սինլէր, սօրաթըլ, Բուսիա տա, իսթէ-

տիլի եէրլէրի վիլմէք, Ալմանեանըն ի-
չինէ կէլիլ մի :

Բուսիա, պու եօլ իլէ Ալմաթլիա վէ
թիւրքիա տա պիլը թաղըմ Սըլալ էեա-
լէթլէրի վէ քէզա Մէմէքէթլէրի գապ-
թընա կէլիլտիլի հալտէ, Էվրօպա տա
գարըլ տալիլ պիլը թէհտիտ օլուպ,
ճարգտա, հէր տէվլէթտէն զիեաւտէ
սէօղիլնիւ կէլիլթէճէք վէ պիլնալէն ա-
լէյի, տիւնեա տա նուֆուլ ու թէհա-
սիլիլ արթաճաք տըր : Պուստան տա
մաւաւա, Ալմանեանըն Սըլալլարը,
Բուսիանըլ գուլլէթլի պիլը միւլթթէ-
ֆիլք եէրլինէ թուլալաք, վէ ծա կիւ-
վէնէրէք, հիւքիւմէթ պաշլընտա օլան
աւաւալարըն էօնիւնէ, տայրիմա էնկէլ-
լէրէլք արաճաղարը, վէ հէր հալալթը-
լալլըլըն մէնֆաաթընա չալըլաճաղա-
լը, չիւհէնտէն միւսթալիլ տիլը : Պու
սէպէպտէն պիլը էօլլէ գանն իտէրիլ քի
Ալմանեա, Բուսիա տա պալէտտէ զիլքի
սէպաթ իտէն եէրլէրի վիլմէեէ րազի
օլմաթ Սայրի պիլը թաղըմ միւլալաճա-
լարըն տալիլ, Ալմանեա տա պէօլլէ պիլը
իթթիֆաթտան վազ կէլիլթիլթէճէք-
լէրի իհթիլմիլ գալիլտէն տիլը Ալման-
եա, Ալմաթլիա իլէ հիւ պիլը մուրա-
զաթ պուլունտա տըր հալտէ, նէ տէ-
յիպտէ Ալմաթլիա տա գարըլ իլանը
հարպ իլլէսին :

Պուստան տա մաւաւա, Ալմանեանըն
սայրի տէվլէթլէրինի, նէ եօլ իլէ մու-
հարէպէեէ սալտըրըն, չիւնքի, մէք-
լիլը հիւքիւմէթլէր տալիլ, պու իլին
ուճուստա, քէնտիլլէրինի տալիլ նա-
պէտիտ օլաճաղարըն կէօրէճէլլէրի
չիւհէսիլ տիլը Պաղաթ, ֆարըլ իտէ-
լիլ քի պու հիւքիւմէթլէր, իսթէեէ-
րէք, մուհարէպէլէ տալիլ օլտուլար
պիլթիլն տիւնեանըն գաւտէրի իւզը-
րինէ զիեաւտէսիլլէ վէ գաթիլ սուրէթ-
տէ թէհասիլի օլաճաղա պէօլլէ պիլը մու-
հարէպէեէ, Էվրօպա տա էվլէթլէրի ու-
ղաթտան սէյիլթիլ մի օլաճաղար :

Մուլալիլի օլարաք, Պրանսանըն,
այլիլ ֆըրաթ թըր տէյիլէք, Ալմաթ-
լիա իլէ պիլլիլքտէ, Ալմանեա տա գար-
ըլ մուհարէպէ իտէճէլի, վէ ինկիլթէ-
րանըն, թիւրքիա տա օլան բօլիլթիլա-
ճա վէ թիւարէթճէ մէնֆաաթլարընը
մուհաֆաղա իթմէք, վէ Մէրքէլի Ա-
սիա տա Բուսիանըն թէճալաղաթընա
պիլը խիլթամ վիլմէք իւզըլէ, մէքլէր
իթի տէվլէթլէր իլէ պիլլէնէճէյի, վէ
քէնտիլլէր իլէ միւլթթէֆիլք օլմաթըլըն-
տա, սէվալիլ, պահիլիլ, վէ թի-
ճարէթիլ ինկիլլիլ վէ Պրանսըլ տօ-
նանմալարը խարապ իտէրլէր խէվիլ
իլէ, իթալեանըն, Ալմաթլիա վէ Պրան-
սա իլէ պիլլիլքտէ կիտէճէյի, վէ պիլ-
թիլն իսթիլքալար, մուհարէպէնին նէ-
թիլթէսինտէն պաղըլ օլտուղու իլլին,
աւաթալաթ սէնիլլէրին տալիլ, պուս-
լար իլէ միւլթթէֆիլք օլաճաղը, վէ
իհթիլմիլ գալիլտէն օլտուղու իւզըլէ
Ճըլլէտ վէ նօրվէճիլանըն վէ պալուն-
սուս, Տանիլմարգանըն տալիլ, պուս-
լար իլէ պիլլէնէճէլլէրի զիեաւտէ իհ-
թիլալտէն տէյիլ մի տիլը խալը, պիլը
զանն թիլմէյիլ օլմաթ, չիւնքի, Էվ-
րօպա հիւքիւմէթլէրինտէն չօղու իլէ
մուհարէպէ իթմէք, իթրաթ մէրթէպէ
աղըլ վէ թէհիլլէքիլ պիլը շէյ տիլը, վէ
նէթիլթէսի իսէ չիւհէլիլ տիլը :